

GEOLOGISK FØRER FOR OSLOTRAKTEN. REDAKTØR JOHANNES A. DOMS.
UNIVERSITETSFORLAGET 1977. 174 sider. Kr 59,50.
GEOLOGISK KART, Kr 30,-.

Førsteutgaven av denne føreren kom i 1955. Engelske utgaver utkom i 1957 og 1966. Denne utgaven er omarbeidet og utvidet. Kartet ble laget i 1952 og er ikke endret. Bok og kart kan kjøpes hver for seg. For å ha full glede av lesing og turer trenger en begge.

Først skal jeg beskrive boka for dem som ikke kjenner tidligere utgaver. Den er delt i 4 hovedavsnitt. I "Godt å vite før turene starter" gir Doms kort veiledning i geologisk tenkemåte og "gjør det selv" kartlegging. Deretter følger en gjennomgåelse av de geologiske periodene. Så kommer turbeskrivelsene - 19 ialt. Til slutt en oversikt over litteratur om området.

For Oslo-folk er dette den beste innføring i geologi som tenkes kan. Liker du å se tingene i terrenget, kan du begynne med å følge turene. Hver tur har en kartskisse med tydelig markering av de severdighetene som er beskrevet i teksten. Adkomstmåte er også tatt med.

Liker du å ha et mer teoretisk grunnlag, kan du lese avsnittet "Geologisk oversikt". Det gir en innføring i de hendelsene i jordas historie som vi ser avspeilet i og omkring Oslo. Vil du lese mer om noe du er spesielt interessert i, kan du lete i litteraturlisten og så låne stoffet på biblioteket. Deichmann er kanskje mest nærliggende, men glem ikke å spørre på UB dersom du ikke finner det du ønsker. (Det går godt an å ringe eller skrive - så slipper du å gå forgjeves).

Fossiljegere kan merke seg at kapitlet om Kambro-Silur tiden inneholder en illustrert oversikt over de vanligste fossilene i området (litt færre illustrasjoner enn tidligere utg.). Bergart-fans og mineralsamlere vil ha glede av oversikten over Perm-bergartene og kapitlet om kontakt-metamorfosen. Kapitlet om malm dannelse, bergverk og steinbrudd (nytt for denne utgaven) vil også appellere til kulturhistorisk interesserte.

Selv om du har den gamle utgaven, bør du skaffe deg denne. Den geologiske oversikten er omtolket etter dagens kunnskaper. Turbeskrivelsene og kartskissene er revidert likedan, og vi har fått beskrivelser for Akershus festning, Malmøya, Alnsjøfeltet, Lommedalen, Semsvann og Oslo-Drammen. Nye bidragsytere er: J. og T. Bockelie, S.B. Lie, J. Materstad, I. Rui, T.V. Segalstad og D. Worsley. Litteraturlisten er utvidet og har en nyttig innledning.

Hva fargekartet angår, må vi regne med å vente lenge på en revidert utgave. I boka (fig. 21) er trykt et svart/hvitt kart som viser resultatet av ny kartlegging mellom Maridalen og Nittedal.

Forlaget har dessverre vært lite heldig med trykkingen. Jeg nevner her feil og mangler som leseren bør være oppmerksom på:

Side 75, avsnitt 4 ovenfra, omtales et kart på omslagets bakside. Dette kartet mangler i en del eksemplarer, (uheldige kjøpere kan bytte hos bokhandleren). I de rettende eksemplarer står kartet til venstre for tittelsiden. Numrene på kartet viser til turbeskrivelsene.

Teksten til fig. 15 sier det er is på fjorden. Stryk det, så får teksten mening. Billedgjengivelsen er enkelte steder så slett at leseren vanskelig ser det teksten sier en ser, f.eks. fig. 29.

Tross skjønnhetsfeil, spår jeg at boka blir like etterspurt som sine forgjengere. Redaktøren og forfatterne har god grunn til å være fornøyde med innsatsen.